

Handläggare
Selma Musabasic
Telefon: 08-50829269**Till**
Kommunstyrelsens ekonomi-
och trygghetsutskott

Konjunkturärende med planeringsförutsättningar för budget 2024-2026

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott beslutar följande. Lägesrapport om konjunkturen i Stockholm med planeringsförutsättningar för budget 2024-2026 läggs till handlingarna.

Sammanfattning

Sveriges ekonomi har gått in i en lågkonjunktur som fördjupas under år 2024. Både hushåll och företag pressas av hög inflation och ett allt högre ränteläge. Inflationen väntas vara hög hela 2023 och uppgå till nära 9 procent (KPI), vilket är den högsta nivån på över 30 år. Trots den sämre konjunkturen fortsätter arbetsmarknaden att vara stark. Bristen på arbetskraft i näringslivet och i offentlig sektor är fortfarande stor. Enligt konjunkturinstitutet väntas dock arbetslösheten stiga från 7,5 procent år 2022 till 8,2 procent under år 2023.

Handelskammarens senaste konjunkturbarometer för Stockholms län visar att konjunkturen är svagare än normalt. Stockholms arbetsmarknad är dock fortsatt stark, vilket understryks av att 32 procent av företagen i handelskammarens rapport anger att de har arbetskraftsbrist. Antalet lediga platser hos Arbetsförmedlingen är också fortsatt högt. Den öppna arbetslösheten i staden är nu lägre än före pandemin, samtidigt ligger långtidsarbetslösheten kvar på en hög nivå. Många av de arbetslösa har inte den kompetens som efterfrågas på arbetsmarknaden och bristen på arbetskraft är en av de främsta utmaningarna för tillväxten i Stockholm. Fortsatta satsningar för att få personer långt från arbetsmarknaden i jobb är prioriterat.

Sveriges Kommuner och Regioner bedömer att det reala skatteunderlaget ökar med i genomsnitt endast 1,1 procent under åren 2023-2026, detta trots att det nominella skatteunderlaget förväntas öka något mer än ett historiskt genomsnitt. År 2023 förväntas det reala skattunderlaget minska med 2,5 procent. Framförallt är det lönesummans bidrag som håller tillbaka utvecklingen. Först år 2025 är det reala skatteunderlaget tillbaka i nivå med 2022, då skatteunderlaget hade en stark tillväxt.

Under 2022 var befolkningsutvecklingen fortsatt relativt svag i både Sverige och Stockholm. Stockholms stad hade vid årsskiftet en folkmängd på cirka 985 000 och ökningen uppgick till cirka 6 000 personer. För tredje året i rad var det fler som flyttade från Stockholms stad till andra kommuner i riket än till staden. Det negativa flyttnettot (inflyttade-utflyttade) inrikes minskade dock år 2022 i jämförelse med år 2021. Stadens utrikes flyttnetto var positivt år 2022 och ökade i jämförelse med år 2021, men är fortfarande betydligt lägre än åren före pandemin. Det föddes färre barn i Stockholms stad år 2022 jämfört med år 2021.

Även om takten i stadens befolkningstillväxt inte är lika snabb som tidigare, beräknas ökningen bli nära 7 000 personer om året fram till år 2032. Den åldersgrupp som ökar i särklass mest är de äldsta i befolkningen. Fram till år 2032 förväntas antalet äldre över 80 år öka med 45 procent jämfört med år 2023, vilket är betydligt mer än ökningen av andelen personer i yrkesför ålder. Det medför en ökad konkurrens om arbetskraft och att välfärdens framtida kompetensförsörjning blir allt svårare att lösa. Befolkningstillväxten ger ökade behov av såväl välfärd som investeringar, i bland annat bostäder, skolbyggnader, idrottsanläggningar och äldreboenden.

Stockholms stad har högt ställda mål gällande bostadsbyggande och har ambitionen att bli en klimatpositiv stad till år 2030. Investeringsplanerna för kommunkoncernen de kommande fem åren är fortsatt höga och beräknas uppgå till mellan 21-23 mdkr per år. Staden är även medfinansierare i angelägna satsningar på väg- och spårtrafiken i ett antal stora statliga och regionala infrastrukturprojekt i Stockholm. Kvarvarande beslutade åtaganden för staden uppgår till sammanlagt cirka 9,3 mdkr under perioden 2023-2028.

För att staden ska kunna möta det växande behovet av välfärd och investeringar samt bli en klimatpositiv stad till år 2030 behöver staden bibehålla sin finansiella styrka och upprätthålla en hållbar egenfinansieringsgrad. Det kräver nytänkande, noggrann projektstyrning och kostnadskontroll samt utvecklad samverkan kring prioriteringar i investeringsplanen. Detta för att säkra de finansiella nyckeltalen och handlingsmöjligheterna och därigenom motståndskraften att klara framtida störningar och samhällskriser.

Sammanfattningsvis är utmaningarna för stadens ekonomi mycket stora för perioden 2024–2026.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av finansavdelningen i samarbete med välfärdsavdelningen, stadsutvecklingsavdelningen, staben samt Stockholms Stadshus AB.

Ärendet

Enligt kommunallagen ska budgeten innehålla en plan för ekonomisk förvaltning för en period om tre år, där budgetåret utgör periodens första år. Stadens Konjunkturärende med planeringsförutsättningar för budget 2024-2026 utgör en del av budgetberedningen och redovisar en plan för stadens ekonomi de kommande tre åren. Ärendet ger en samlad bild av de senaste årens utveckling och de faktorer som bedöms få störst påverkan på verksamhet och ekonomi de kommande åren. Stadens nämnder och bolagsstyrelser har redovisat sina planer för åren 2024 till och med 2026. Nämndernas och bolagsstyrelsernas analys av utvecklingen för treårsperioden ligger delvis till grund för ärendet, vilket förstärker långsiktigheten i planeringen.

Fredrik Jurdell
Stadsdirektör

Susanne Tiderman
Ekonomidirektör

Bilagor

0. Konjunkturärende med planeringsförutsättningar för budget 2024-2026

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Fredrik Jurdell, Stadsdirektör	2023-05-16
Susanne Tideman, Ekonomidirektör	2023-05-15